

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 125

2 MAR 2016

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : tmnpke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Βασίλη Κεγκέρογλου

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 2701/27.1.2016 Ερώτηση με θέμα:
«Σε κίνδυνο τα ενετικά τείχη»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 2701/27.1.2016 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Βασίλη Κεγκέρογλου και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το παράκτιο τείχος της πόλης του Ηρακλείου οριοθετεί το βόρειο μέτωπό της. Η αρχική ελληνιστική - πρωτοβυζαντινή οχύρωση της πόλης, στο τμήμα από τον προσήνεμο μώλο του επιθαλάσσιου φρουρίου ("Κούλες"), έως τον Κόλπο του Δερματά, εγκιβωτίστηκε στην ενετική προμαχωνική προσθήκη και την ομώνυμη πύλη και στη συνέχεια επεκτάθηκε προκειμένου να καλύψει αμυντικά την επέκταση της ενετικής πόλης. Όλο το μήκος του τείχους είναι εκτεθειμένο στους δυνατούς ανέμους και κυματισμούς του Κρητικού πελάγους. Η σφοδρότητα των καιρικών συνθηκών προκαλεί, από την εποχή της κατασκευής του τείχους, υποσκαφές και καταρρεύσεις, οι οποίες αποτυπώνονται σε εκθέσεις και σχέδια μηχανικών της ενετοκρατίας. Οι τελευταίες εκτεταμένες επεμβάσεις έγιναν από το Λιμενικό Ταμείο Ηρακλείου την περίοδο κήρυξης του ελληνοϊταλικού πολέμου και κατάκτησης της νήσου από τους Γερμανούς. Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των Ενετικών Τειχών του Ηρακλείου, είχε υπογραφεί Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ Δήμου Ηρακλείου-ΥΠΠΟ-ΤΑΠΑ-ΥΠΕΚΑ. Στο πλαίσιο της Προγραμματικής Σύμβασης εκπονήθηκαν από το Δήμο Ηρακλείου και εγκρίθηκαν από το Υπουργείο Πολιτισμού τμηματικές μελέτες αναστήλωσης - αποκατάστασης των Τειχών. Ορισμένες από αυτές ήδη υλοποιήθηκαν από το Δήμο Ηρακλείου μέσω δημοπράτησης με χρηματοδότηση του προγράμματος ΕΣΠΑ (αποκατάσταση Πύλης Ιησού και πύλης Παντοκράτορα), υπό την εποπτεία και την επιστημονική και τεχνική συνδρομή της αρμόδιας ΕΦΑ.

Σε ότι αφορά την αντιμετώπιση των φθορών και των σπηλαιώσεων του παράκτιου τμήματος, συντάχθηκαν μελέτες από την Τεχνική Υπηρεσία του Οργανισμού Λιμένος Ηρακλείου (Ο.Λ.Η.) και το Δήμο Ηρακλείου ενώ η οριστική μελέτη «Στερέωση και στατική αποκατάσταση του παραθαλάσσιου τμήματος των ενετικών τειχών του Ηρακλείου» έχει εγκριθεί με την υπ' αριθ. ΥΠΠΟ/ΔΑΒΜΜ/91954/3206π.έ/7.7.2009 Απόφαση Υπουργού.

Ο Δήμος Ηρακλείου έχει προχωρήσει σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Έρευνας & Τεχνολογίας (ΙΤΕ) στην εξέταση των κυματικών δεδομένων και της βυθομετρίας της ακτής, προκειμένου να συνταχθεί η απαραίτητη πρόταση αντιμετώπισης του κυματισμού με λιμενικό έργο. Οι φθορές που προκλήθηκαν στο τείχος κατά τη σφοδρή κακοκαιρία του χειμώνα του 2015 έχουν αναφερθεί από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου στη Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς, κατόπιν σχετικού εγγράφου της. Το μεγάλο μήκος του έργου, οι εξειδικευμένες εργασίες και ο βαθμός δυσκολίας υλοποίησης της μελέτης προϋποθέτουν την ένταξη του έργου σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα και τη δημοπράτησή του είτε από τη Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων είτε από το Δήμο Ηρακλείου, κατόπιν της εξασφάλισης της σύμφωνης γνώμης του ΥΠ.ΠΟ.Α. Στο πλαίσιο της συνεργασίας της Εφορείας με το Δήμο Ηρακλείου για την

προστασία των ενετικών τειχών, ο τελευταίος έχει εκφράσει την πρόθεσή του να εντάξει το έργο στο πρόγραμμα "Αστικές Αναπλάσεις" του νέου ΕΣΠΑ.

Ο Κόλπος του Δερματά αποτελεί τμήμα του παράκτιου μετώπου της πόλης, το οποίο προστατευόταν με το παράκτιο τείχος. Στο σημείο αυτό το παλιό βυζαντινό τείχος στρεφόταν προς το νότο, ακολουθώντας τη σημερινή οδό Χάνδακος. Στον κόλπο είχε έξοδο η ομώνυμη παράκτια πύλη. Πρόκειται για φυσικό κόλπο, ο οποίος περιβάλλεται από την ενετική οχύρωση. Κατά την ενετοκρατία και έως τις αρχές του 20^{ου} αιώνα το φυσικό ανάγλυφο του κόλπου και της ακτογραμμής δεν είχαν δεχτεί αλλοιώσεις και η έξοδος της Πύλης, η οποία βρίσκεται σήμερα επί της οδού Σκορδυλών, στην παραλία εξακολουθούσε να είναι ενεργή. Ακολούθησε η σταδιακή επιχωμάτωση της παραλίας, εξωτερικά και βόρεια της πύλης Δερματά για τη διαμόρφωση της παραλιακής οδού, με αποκορύφωμα στα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια, την κατεδάφιση του νότιου τμήματος της Πύλης και της όψης της για τη διάνοιξη της οδού Σκορδυλών. Σήμερα ανάμεσα στην πύλη Δερματά και την ακτογραμμή, μεσολαβεί, επί νεότερων επιχώσεων, η Λ. Σοφ. Βενιζέλου και τα πεζοδρόμιά της. Το 2006 πραγματοποιήθηκε από το Δήμο Ηρακλείου το έργο της προσωρινής διαμόρφωσης του παραλιακού μετώπου στην περιοχή του κόλπου του Δερματά, εγκεκριμένο από το ΥΠΠΟΑ. Στο πλαίσιο του έργου διαμορφώθηκε το βόρειο πεζοδρόμιο και τοποθετήθηκε στο άκρο του απλό κιγκλίδωμα σε μεμονωμένες βάσεις, χωρίς αντιστήριξη των πρανών. Το κιγκλίδωμα αυτό κατέρρευσε το χειμώνα του 2010-2011 και αποκαταστάθηκε, επίσης χωρίς αντιστήριξη των πρανών. Στο ίδιο σημείο σημειώθηκε νέα, μεγαλύτερης έκτασης, κατέρρευση το χειμώνα του 2014-15. Για την αποκατάσταση του - νεώτερου- πρανούς ο Δήμος Ηρακλείου εκπόνησε τεχνική έκθεση για την εκτέλεση του έργου "Αντιδιαβρωτική προστασία του Κόλπου του Δερματά", η οποία βασίστηκε στην υπ' αρ. ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Β1/Φ38/43828/2084/7.5.2010 ΥΑ εγκρίθηκε η «Οριστική μελέτη διαμόρφωσης περιοχής Κόλπου Δερματά (από το πρώην ΞΕΝΙΑ έως Μουσείο Φυσικής Ιστορίας), στην παλιά πόλη Ηρακλείου Κρήτης». Για την εκτέλεση της πρότασης έχει εκδοθεί η υπ' αρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΒΜΑ/ΤΒΜΑΧΜΑΕ/13.1.2016 (ΑΔΑ: Ω6Τ34653Π4-ΡΣΥ) Υπουργική Απόφαση και αναμένεται η υλοποίησή της από το Δήμο Ηρακλείου.

Ο Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ

Εσωτερική Διανομή:

1. ΔΒΜΑ
2. ΔΑΒΜΜ
3. ΕΦΑ Ηρακλείου

